

ἀρλούμπας δ, Ἀθῆν. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρλούμπα.

Ο λέγων ἀνοήτους λόγους: Λὲ μπορεῖς νὰ κουβεντιάσῃς μᾶς του, γιατὶ εἶναι ἀρλούμπας. Συνών. ἀρλούμπατος, σαχλαμάρας.

ἀρλουμπατζῆς δ, Ἀθῆν. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀρλούμπα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.

— ης.

Ἀρλούμπας, δ ἵδ.

ἄρμη ἐπιφών.

Ἐκ τοῦ Γαλλ. *armes* = ὅπλα.

Μόνον ως στρατιωτικὸς δρ., παράγγελμα κατὰ τὴν ἔκτελεσην ἐνόπλων κινήσεων τῶν στρατιωτῶν λεγόμενον κατόπιν ἄλλων δηλούντων τὸ εἰδος τῶν κινήσεων: Φρ. Ἐπ' ὕδου - παρὰ πόδα - παρουσιάστε - φέρτε ἄρμη.

ἄρμα τό, Ἡπ. Κεφαλλ. Μύκ. Πελοπν. (Αἴγ. Δημητσάν. κ.ά.) Στερελλ. (Αἴτωλ.) Σύμ.

Τὸ ἄρχ. οὐσ. ἄρμα.

Ἡ λ. ἀνευ σαφοῦς καὶ ἀκριβῶς ὠρισμένης σημ. εἰσήχθη ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης: "Ἄρμα Φαραὼ καὶ καρδὶα μπούφφα (ἐπὶ τοῦ κομπορρημονοῦντος θρασυδείλου. Πβ. Π. Δ. (Ἔξοδ. 15,4) «ἄρματα Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔρριψεν εἰς θάλασσαν») Κεφαλλ. "Ἄρμα πυρὸς ἐγένετο (ἐπὶ τοῦ ἀστραπιαίως ἔξαφανισθέντος ως ὁ προφήτης Ἡλιού, δστις ἀνηρπάγη ἐπὶ ἄρματος πυρός. Πβ. Π. Δ. (Δ' Βασιλ. 2,11) «καὶ ἴδοὺ ἄρμα πυρὸς καὶ ὑποι πυρὸς καὶ διέστειλεν ἀναμέσον ἀμφοτέρων καὶ ἀνελήφθη Ἡλιοὺ ἐν συσσεισμῷ ως εἰς τὸν οὐρανὸν») Πελοπν. "Ἄρμα πυρὸς ἡ ἄρμα πύρινον (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Ἡπ. Πῆλι ἄρμα πύρ (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Αἴτωλ. "Ἐφυγε ἄρμα πύρ (τὸ πύρμα εἶναι μεταπλασμὸς τοῦ πῦρ κατ' ἀναλογικ. ἐπίδρασιν τοῦ ἄρμα. Συνών. τῇ προηγούμενῃ) Ἡπ. "Ἄρμα βάρκα (ἡ φρ. ἐφ' ἡς σημ. καὶ αἱ προηγούμεναι ἔχει τὸ βάρκα κατ' ἐπίδρασιν τῶν ναυτικῶν παραγγελμάτων) Σύμ. Τ' ἄρπαξαν ἄρμα πύρμα κ' ἐφυγαν (ἔφυγαν ἀστραπιαίως) Ἡπ. "Ἄρμα θῦμα ἐπικασα κ' ἔκανα τὴν δουλειά μου (ταχέως ἔκανα τὴν ἐργασίαν μου. Ἀγνωστον ἀν τὸ θῦμα εἶναι τὸ ἄρχ. ἡ παραφθορά τις τοῦ ἀκατανοήτου καταστάντος πύρμα) Αἴγ.

ἄρμα ἡ, (Ι) Κύπρ.

Ἐκ τοῦ φ. ἀρμάζω κατὰ τὸ λερός-λερώνω-λέρα, τρελλός-τρελλαίνω-τρέλλα, φοβερός-φοβερίζω-φοβέρα κττ., περὶ δὲ τοῦ ίδ. ΓΧατζιδ. MNE 1,76.

1) Γάμος. Συνών. ἀρμασία, ἀρμασμαν, γάμος, χαρά. 2) Χορὸς συρτὸς καθ' δὲ οἱ ὄρχούμενοι ἀποτελοῦν μὴ συνεχῆ κύκλον, ἔκαστος δὲ τούτων διαδέχεται τὸν ἐν ἀρχῇ τοῦ κύκλου ὄρχούμενον, τὸν σύροντα τὸν χορὸν (πβ. ἄρχ. ὄρμος παρὰ Λουκιαν. περὶ ὄρχησ. 12 «δὲ ὄρμος δρχησίς ἔστι κοινὴ ἐφήβων τε καὶ παρθένων καθ' ἓνα χορεύοντων καὶ ως ἀληθῶς ὄρμῳ ἐοικότων»). Συνών. ἀρμαχόρσ.

ἄρμα ἡ, (ΙΙ) Ἀνδρ. Ζάκ. Κεφαλλ. Λυκ. (Λιβύσσα.) Νάξ. (Μον.) Πελοπν. Σίφν. Σύμ. Σῦρ. Χίος κ.ά. ἄρμα τό, Κύπρ.

Τὸ Ἰταλ. *arma*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Οἰκογενειακὸν σύμβολον, οἰκόσημον Ζάκ. Κεφαλλ. Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσα.) κ.ά. 2) Ἐθνόσημον Λυκ. (Λιβύσσα.) 2) Γενεά, γένος Ἀνδρ. Νάξ. Σίφν. Σύμ. Σῦρ. Χίος: Φρ. Τὴν ἄρμα σου! (τῆς ὑβριστικῆς φρ. προτάσσε-

ἄρμα

ται τὸ αἰσχρᾶς σημ. φῆμα) Ἀνδρ. Σίφν. Σύμ. Σῦρ. || Ἀσμ.

Σ τὴν πίστι μας, 's τὴν ἄρμα μας, Βασίλει, μὴ φοβᾶσαι Χίος. 3) Μάνδρα ζώων Πελοπν. (Μάν.): Ἀσμ.

Μαρῷ καφή, μαυροκαφή, | γιὰ δὲν ἐρχόσουν ἀποβραδὺς ἀπομηλὰ 's τὴν ἄρμα μας | ποῦ ψυχομάχα ἡ μάννα μας! (καφή=ἀδελφή).

ἄρμα τό, Βιθυν. Ζάκ. Ἡπ. Θράκ. Καππ. (Σινασσ.) Κεφαλλ. Κορσ. Κρήτ. Πελοπν. (Κορινθ. Λακων. Λάστ. Μάν. Μεσσ.) Σῦρ. κ.ά. — Λεξ. Δημητρ. ἄρμαν Λυκ. (Λιβύσσα.) Πόντ. (Κερασ. Σταυρ. Χαλδ.) Χίος κ.ά. ἄρματον Κύπρ. ἄρματο Κεφαλλ. — Λεξ. Δημητρ. ἄρμα ἡ, Θράκ. (Μυριόφ.) Μύκ. Πόντ. (Κερασ. Οίν. Σάντ.) — ΑΜαμέλ. Θαλασσιν. 102. Πληθ. ἄρματα σύνηθ. καὶ Ἀπούλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Άραβαν.) Πόντ. (Κερασ. Οίν. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

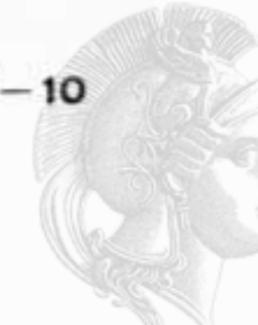
Τὸ μεσν. οὐσ. ἄρμα, δ ἐκ τοῦ Λατιν. *arma* πληθ. τοῦ *artum*, ὅπερ νομισθὲν ἐνικ. ἀριθμ. ἔγινεν αἰτία νὰ σχηματισθῇ νέος ἐπεκτεταμένος πληθ. ἄρματα ἥδη κατὰ τὸν μεσαίωνα κατὰ τὸ γράμμα - γράμματα κττ., ἐκ τοῦ πληθ. δὲ τούτου ἐσχηματίσθη τὸ νεώτερον ἄρματο κατὰ τὸ ἀντίστροφον σχῆμα γόνατα - γόνατο κττ.

1) "Οπλὸν παντὸς εἰδους σύνηθ. καὶ Καππ. (Άραβαν. Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ. Οίν. Τραπ. Σάντ. Σταυρ. Χαλδ. κ.ά.): Δὲν ἔχει ἄρμα ἀπάνω τον Σῦρ. Τὴν νύχτα παίρνω τὸ ἄρμα μου καλοῦ κακοῦ Λεξ. Δημητρ. Ἐκρέμασεν 'ς σὸ στονλάρ' τ' ἄρμαν ἀτ' (στονλάρ' = στῦλος οἰκίας) Χαλδ. Κρατῶ ἄρμαν Κερασ. || Φρ. Τά 'ρριξε τ' ἄρματα (ὑπεχώρησε) πολλαχ. Τά 'ρριξε τ' ἄρματα (ἐγκατέλειψε τὰς νεανικὰς ἐπιθυμίας) Μακεδ. (Βλάστ.) 'Σ τ' ἄρματα! (εἰρων. ἐπὶ μεγαλαυχοῦντος) Πελοπν. (Άρκαδ.) Πεάνομαι ἀτ' τ' ἄρματα (δράττομαι τὰ ὄπλα). 'Σ τ' ἄρματα νὰ σταθοῦμε! (νὰ ἔξεγερθῶμεν, νὰ ἐπαναστατήσωμεν) Κρήτ. Δὲν ἔχεις μέση γε' ἄρματα! (πρὸς τὸν δειλὸν) Πελοπν. (Άργ.) Ἄρμα μαχαίρω! (ἐπὶ τοῦ δργίλου καὶ σφοδρῶς ἔξημμένου, οἶον: ἄρμα μαχαίρω νὰ τὴ σταυρώσῃ τὴ δεῖνα!) Μύκ. "Ἄρμα μανίκα! (συνών. τῇ προηγούμενῃ, οἶον: ηρθενε καὶ μ' ἐφορτώθηκεν ἄρμα μανίκα) Κρήτ. "Ἄρμα μανίκα εἶναι ἡ κάθεται (χωρὶς ἐπενδύτην ὃστε νὰ φαίνωνται αἱ χειρίδες τοῦ ὑποκαμίσου) Τῆλ. "Ἄρμα πύρμα (ἐπὶ τοῦ πανόπλου ἡ τοῦ ἑορτάσιμα φοροῦντος. Διὰ τὸ πύρμα ἰδ. ἄρμα) Σάντ. "Ἄρμαν πύρμαν καὶ τὸ μέγα ἔλεος (ἐπὶ τοῦ πανόπλου) Σταυρ. || Παροιμ. Χωρὶς ἄρματα 'ς τὸν πόλεμο δὲν πάνε (ὸ ἐπιχειρῶν τι πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ τὰ ἀπαραίτητα μέσα τῆς ἐκτελέσεως) σύνηθ. Τοῦ ἀρμάτου δρόβος φύλαχτρο (τὸ δρόπον ἐκφοβίζει καὶ ἀπομακρύνει τοὺς κακοποιοὺς) Λεξ. Δημητρ. "Ἄρμα καὶ γράμμα ἀπὸ χεριοῦ (ὸ πολεμιστῆς καὶ δρόγιος πρέπει νὰ ἔχουν ἀδιαλείπτως ἀνὰ χειρας οὗτος μὲν τὰ βιβλία, ἐκεῖνος δὲ τὰ ὄπλα, διότι ἀνευ ἀσκήσεως ἀπομανθάνουν τὴν χρῆσιν αὐτῶν) Λακων. Μεσσ. κ.ά. Μὲ τὸ κορμὶ καὶ τ' ἄρματα (καθὼς εἰς τὸν εὔσωμον ἄνδρα ἀρμόζουν λαμπρὰ ὄπλα, οὕτω δύκαιον είναι καὶ δενθύριος ἀνήρ νὰ πορίζεται κέρδη ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεών του) Ἀθῆν. Εἶναι κ' ἐκοντούρευαν κ' ἐκεῖνος ἔλεεν, τ' ἄρματα μ' ποῦ νὰ κρεμάνω; (κάποιον δὲν ἐδέχοντο διὰ φιλοξενίαν καὶ ἐκεῖνος ἔλεγε, ποῦ νὰ κρεμάσω τὰ ὄπλα μου; 'Επὶ τοῦ ἔξακολουθοῦντος νὰ διμιλῇ ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς μὴ δεκτῆς γενομένης αἰτήσεώς του) Τραπ. || Ἀσμ.

T' ἀντρειωμένου τ' ἄρματα δὲν πρέπει νὰ πουλεῖωνται, μόν' πρέπει τα 'ς τὴν ἐκκλησὰ κ' ἐκεῖ νὰ λειτουργεῖωνται πολλαχ.

Μάιδε σπαθὶ μὲ λάβωσε, μάιδ' ἄρμα τοῦ πολέμου Κορινθ.

ΤΟΜ. Γ' – 10

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΩΡΗΝΑ